

EN RESIDÈNCIA

Artistes als instituts

EN RESIDÈNCIA, artistes als instituts, proposa un espai de treball compartit entre artistes, alumnes i docents de centres públics d'educació secundària. Al llarg de tot un curs, i dins de l'horari lectiu, creadors i creadores de disciplines i generacions molt diverses desenvolupen un procés de creació artística juntament amb un grup de joves, des de la ideació fins a la presentació pública.

Programa promogut conjuntament per l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics

ETAPA

Educació secundària obligatòria (ESO)

DURADA

Un curs escolar

CONTEXT

EN RESIDÈNCIA forma part dels programes i projectes que vinculen cultura i educació. Va ser posat en marxa el setembre del 2009, en el marc del desplegament del Pla Estratègic de Cultura *Nous Accents* i de la creació del Consell de la Cultura de Barcelona.

Té com a finalitat enfortir el capital cultural dels adolescents a partir de la sensibilització sobre el sentit i la diversitat de les pràctiques de creació contemporània.

En un sentit més ampli, EN RESIDÈNCIA contribueix a crear les condicions per a un accés més igualitari i equitatiu a la cultura i a propiciar la construcció de relacions més horitzontals entre el sistema cultural i l'educatiu.

Per tot això, EN RESIDÈNCIA posa l'accent en la dimensió cultural dels centres educatius (també productors de cultura) i en la dimensió educadora dels centres culturals.

OBJECTIUS

- Apropar els processos de creació contemporània i els instituts de Barcelona.
- Connectar el sistema cultural i el sistema educatiu.
- Experimentar noves metodologies i formes organitzatives tant dels adults com dels estudiants per a la millora de les pràctiques d'aula.

A QUI VA ADREÇAT

Alumnat d'educació secundària obligatòria de centres públics de la ciutat.

DURADA

El disseny organitzatiu i metodològic del programa implica la necessitat que les residències (processos de creació que es desenvoluparan a cadascun dels centres) tinguin la durada d'un curs escolar sencer.

DESCRIPCIÓ

Organització

El programa està finançat íntegrament per l'ICUB - Institut de Cultura de Barcelona- i codirigit amb el Consorci d'Educació de Barcelona. La concepció del programa es va realitzar de manera col·laborativa, amb l'Associació A Bao A Qu.

EN RESIDÈNCIA es basa en l'aposta per la figura de la mediació: el desenvolupament de cada residència exigeix que, al costat de l'artista i dels docents, intervingui un equip de mediació, capaç de connectar l'esfera de la creació amb el context escolar i amb el sistema cultural de la ciutat. Correspon als equips de mediació fer funcions de comissariat (proposant els i les artistes que han de fer obres i processos en residència als instituts) i de coordinació global de cada residència.

EN RESIDÈNCIA ha incorporat, al llarg dels anys, diversos equips de mediació, amb una llarga trajectòria en l'àmbit de les mediacions entre cultura i educació: A Bao A Qu, Mercat de les Flors, Sala Beckett/Obrador Internacional de Dramatúrgia, Fundació Joan Miró, Museu Nacional d'Art de Catalunya, L'Afluent, La Central del Circ, Experimentem amb l'Art, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, La Caldera, La Poderosa, Transductores i el Museu Picasso de Barcelona.

El Consorci d'Educació de Barcelona fa el seguiment del programa i vetlla, d'acord amb la inspecció educativa, perquè mantingui el lligam amb el currículum i la qualitat pedagògica. També organitza i gestiona la formació associada del professorat.

El nombre de residències, els llenguatges artístics (o àmbits de creació), els equips de mediació i els vincles amb institucions i entitats poden ser variables en cada edició i es detallaran en l'apartat "Oferta" de cada convocatòria.

Metodologia i funcionament

- Aquesta convocatòria inclou diversitat de llenguatges artístics, com les arts visuals i plàstiques, el disseny, la creació en arts escèniques (dramatúrgia, dansa, *performance*, circ), la creació poètica i literària, l'experimentació sonora i la creació musical. Es convida a treballar la creació contemporània des de qualsevol dels àmbits curriculars (tecnologia,

visual i plàstica, educació física, música, ciències humanes i socials, llengües, matemàtiques, etc.).

- A cadascun dels centres seleccionats se li assignarà un o una artista (segons les preferències de llenguatge artístic demanat) que al llarg del curs desenvoluparà un procés de creació amb la col·laboració del grup d'alumnes participants i del professorat implicat.
- El procés de creació es realitzarà dins de l'horari lectiu amb una dedicació mínima de tres hores setmanals, dues de les quals hauran de ser continuades (sense interrupció), i comptant sempre amb la presència i participació activa del professorat vinculat al projecte.
- Al llarg de tot el projecte, el professorat i l'alumnat participants, amb el suport de l'equip de mediació, duran a terme un registre gràfic i documental dels processos que es publicarà al blog i al [web d'EN RESIDÈNCIA](#).
- El professorat participant haurà d'assistir a les sessions de formació, seguiment i avaluació d' EN RESIDÈNCIA.
- També haurà d'organitzar la "Sessió Oberta", una sessió de presentació i d'intercanvi amb els docents del centre, que es farà a la meitat del procés. Caldrà que s'estableixi i mantingui un canal fluid de coordinació i cooperació amb l'artista i la mediació.
- L'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona vetllaran per l'establiment de vincles de cada residència amb els centres culturals i educatius de la ciutat i del territori més proper a cada centre.
- Al final del projecte es realitzarà una Presentació Pública dels processos i de les obres resultants en la forma i amb el contingut que artistes, alumnat, docents i mediadors determinin.

Calendari, horaris i lloc de realització

- El període de realització de les residències s'inscriu al llarg del curs escolar, del setembre al juny.
- La freqüència de realització de la residència és de caràcter setmanal. Es preveu la presència de l'artista un mínim de 22 sessions de 2 hores, a fixar en funció de la disponibilitat que tingui, del tipus de projecte que vulgui realitzar i del calendari del centre.
- El lloc de realització de les residències és al mateix centre, però en funció del projecte es programaran activitats complementàries en altres equipaments. En el cas de les residències que comporten activitat física (dansa, moviment, circ, arts en viu...), el centre haurà de posar a disposició del projecte una sala polivalent equipada per al moviment corporal i amb equip de so (el gimnàs no sempre és òptim per a aquesta activitat, per la mala sonoritat). L'institut haurà de comptar que es poden fer sessions puntuals en espais de creació i centres culturals.

Compromís del centre

Respectar els requisits d' horaris, d'organització docent i de coordinació del programa. En funció del projecte, pot ser necessari dur a terme activitats complementàries fora de l'horari lectiu (visites, tallers, treball de camp, presentacions, etc.) i que l'institut participant haurà de facilitar.

FORMACIÓ ASSOCIADA

El programa aporta formació obligatòria orientada a desenvolupar continguts pràctics, metodològics i instrumentals. I també afavoreix l'intercanvi d'experiències i l'aprenentatge compartit entre docents. La formació es desenvolupa distribuïda en quatre sessions al llarg del curs, entre el setembre i el juny.

L'assistència del professorat a totes les sessions de formació és imprescindible per a la bona marxa del programa.

L'assistència al conjunt de les sessions certifica 30 h de formació reconeguda en referència a les hores de formació i altres requisits (coordinació amb l'artista, gestió del blog, sessió d'Obertura de l'edició, preparació de la Sessió Oberta a la resta de docents del centre, de la Presentació Pública i la cloenda de l'edició).

De la mateixa manera, EN RESIDÈNCIA ha desenvolupat un repositori de recursos formatius en línia, accessibles per als docents participants en el programa.

QUÈ SE N'ESPERA

En finalitzar, s'espera que el programa hagi contribuït a:

En el curt termini:

- Estendre la sensibilització sobre els processos de creació contemporània a tot el centre educatiu, més enllà del grup i del professorat implicat.
- Establir vincles i relacions horitzontals amb institucions i entitats del sistema cultural i artístic de la ciutat.
- Encetar reflexions amb els docents referents del programa sobre processos de creació, processos d'aprenentatge i treball competencial.

A mitjà i llarg termini (participacions en diverses edicions):

- Vincular cada cop més docents i més àrees en processos de creació.
- Consolidar vincles de llarga durada i de caràcter sostenible amb entitats i institucions del sistema cultural i artístic de la ciutat.

MÉS INFORMACIÓ

Web del programa: <http://www.enresidencia.org>

CONTACTE

Carles Giner
Institut de Cultura / Ajuntament de Barcelona
cginer@bcn.cat

Mamen Zaera
Consorci d'Educació de Barcelona
a8901110@xtec.cat

